Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do religioznawstwa I , PG_00200637		
Kierunek studiów	Religioznawstwo (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Andrzej Migda	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Andrzej Migda	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Student pozna współczesne badania religioznawcze obejmujące teorie i podejścia, które pozwolą zrozumieć kluczowe problemy badawcze oraz wpływ religii na społeczeństwo. Student zapozna się z terminologią i metodologią religioznawczą, co umożliwi mu aktywne uczestnictwo w dyskusjach oraz pozwoli na samodzielne wyszukiwania, krytyczną analizę oraz ocenę informacji płynących z naukowych opracowań, oraz literatury przedmiotu.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[RELL3_W02] Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, zagadnienia teoretyczne oraz metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii.	Ma uporządkowaną, zaawansowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, zagadnienia teoretyczne oraz metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. Zna podstawową terminologię nauk humanistycznych. Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie religioznawstwa. Zna i rozumie podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu religioznawcy. Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o komunikacji językowej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[RELL3_W01] Ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich terminologii, specyfice przedmiotowej i metodologicznej.	Potrafi prawidłowo dobierać źródła i poprawnie stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu badawczego religioznawcy. Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla religioznawstwa.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[RELL3_U04] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i piśmie specjalistyczną terminologię z zakresu nauk o kulturze i religii, historii oraz filozofii, zarówno w pracy nad wybranymi zagadnieniami, jak i w działalności popularyzatorskiej.	Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie fachowe terminy z zakresu nauk o kulturze i religii, historii i filozofii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla religioznawstwa; potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla religioznawstwa oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[RELL3_U01] Potrafi właściwie dobierać źródła oraz stosować metody badawcze właściwe dla warsztatu religioznawczego.	Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie fachowe terminy z zakresu nauk o kulturze i religii, historii i filozofii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej. Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla religioznawstwa; potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla religioznawstwa oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[RELL3_K05] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i przestrzegania zasad etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności oraz wolności wyznania osób należących do różnych tradycji religijnych.	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i przestrzegania zasad etyki zawodowej, w tym szczególnej dbałości o poszanowanie godności i wolności wyznania przedstawicieli różnych religii Student zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska. Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

- Teoria religii, meta religioznawstwo
- Religia jako przedmiot badań religioznawczych, geneza religii
- Definicje religii jednoaspektowe (wąskospecjalistyczne) i wieloaspektowe
- Struktura religii, typologia doświadczeń religijnych
- Kategoria świętości jej znaczenie dla religioznawstwa
- Kognitywistyczne i neurobiologiczne źródła doświadczenia religijnego
- Antropologia religijna, kosmologia religijna
- Kult, struktura mitów, rytuał, ofiara, magia słowna, trans posesyjny
- Organizacja religijna, funkcje religii, klasyfikacja wierzeń religijnych, tanatologia religii,
- Spór o źródła religii i pierwotną formę religii

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wiedza o największych religiach (historia i charakterystyczne cechy) na poziomie szkoły średniej.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Wykonanie projektu na zaliczenie, kolokwium pisemne	55.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

- M. Czeremski, *Mit w umyśle. Ewolucyjno-kognitywne podstawy form mitycznych*, Kraków 2021.
- M. Czeremski, *Struktura mitów*, Kraków 2009.
- A. Szyjewski, *Etnologia Religii*, Kraków 2008.
- R. Otto, *Świętość; elementy racjonalne i irracjonalne w pojęciu bóstwa*, Wrocław 1993.
- W. James, *Odmiany doświadczenia religijnego*, Warszawa 2023.
- J. Waardenburg: *Religie i religia. Systematyczne wprowadzenie do religioznawstwa*, Warszawa 1991.
- N. Luhmann: *Funkcja religii*, Kraków 1998.
- H. Hoffmann: *Dzieje polskich badań religioznawczych*, Kraków 2004, s. 15-52.
- Geo Widengren: *Fenomenologia religii*, Kraków 2008.
- G. Lanczkowski, *Wprowadzenie do religioznawstwa*, tł. B. Bronk, Warszawa 1986.

Uzupełniająca lista lektur

- *Religia wobec historii, historia wobec religii*, red. E. Przybył, Kraków 2007.
- R. Stark, W. S. Bainbridge: *Teoria religii*, Kraków 2000.
- R. Caillois, *Człowiek i sacrum*, Warszawa 1995.
- M. Eliade, *Sacrum a profanum. O istocie sfery religijnej*, tł. B. Baran, Warszawa 2008.
- Z. Poniatowski, *Wstęp do religioznawstwa*, Warszawa 1961.
- E. Durkheim, *Elementarne formy życia religijnego*, Warszawa 2010.
- G. Widengren, *Fenomenologia religii*, Kraków 2008.
- A. Wierciński, *Magia i religia; szkice z antropologii religii*, Kraków 2010.
- *Religia, religijność, duchowość. Księga jubileuszowa dla Profesora Pawła Sochy od przyjaciół i uczniów*, red. H. Grzymała-Moszczyńska, D. Motak, Kraków 2015.
- A. Bronk, *Nauki o religii*, w: Religia w świecie współczesnym. Zarys problematyki religiologicznej, red. H. Zimoń (Studia Religiologiczne, 1), Lublin 2001, 23-52.
- T. Margul: *Sto lat nauki o religiach świata*, Warszawa 1964.
- T. Margul: *Metody i kierunki w badaniach nad religiami...,* Kraków 1982.
- T. Margul: *Jak umierały religie?*, Warszawa 1983.

Adresy eZasobów

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	W trakcie zajęć zrealizowane będą następujące bloki tematyczne: • Podstawowe pojęcia i definicje religii • Struktura i elementy religii • Teologia i kosmologia i antropologia religijna • Kult i praktyki religijne • Organizacja religijna • Geneza i funkcje religii • Klasyfikacja i metodologia badań • Dziedziny i metodologia religioznawstwa • Szkoły i kierunki w religioznawstwie • Teoretycy i ich koncepcje • Współczesne tendencje i ośrodki religioznawcze
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.